

This is not an official The Lancet Countdown translation / Poniższy dokument nie jest oficjalnym tłumaczeniem zespołu The Lancet Countdown [tłumaczenie: LM Events dla HEAL Polska]

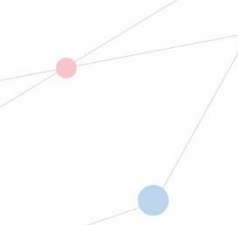
Pierwszy raport zatytułowany *The Lancet Countdown in Europe* sygnalizuje konieczność podjęcia pilnych działań w celu zapewnienia przyszłości odpornej na zmianę klimatu

- Badania umieszczone w **Raporcie dla Europy zatytułowanym *Europe Report of the Lancet Countdown on Health and Climate Change***, opublikowanym dziś w czasopiśmie „The Lancet Public Health”, ujawniają, że europejskie regiony odczuwają skutki zdrowotne opóźnionej dekarbonizacji.
- W obliczu nakładających się na siebie bezprecedensowych kryzysów, **Raport dla Europy 2022 (ang. 2022 Europe Report)** ujawnia alarmujący wzrost związanych ze zmianą klimatu zagrożeń dla zdrowia, podatności, narażenia i skutków w całej Europie.
- Jako jeden z głównych sprawców kryzysu klimatycznego, Europa jest kluczową stroną w światowej reakcji na zmianę klimatu i ponosi globalną odpowiedzialność za podjęcie zobowiązań na rzecz gospodarki niskoemisyjnej oraz zdrowszego i bardziej odpornego społeczeństwa.
- Jest to pierwszy raport zawierający wskaźniki *Lancet Countdown* w Europie (ang. *Lancet Countdown in Europe*). Monitoruje on wpływ zmiany klimatu na zdrowie oraz uboczne korzyści dla zdrowia ludzi wynikające z działań na rzecz klimatu w Europie. Raport ten opublikowany został się w tym samym czasie, co globalny raport zatytułowany: **Raport 2022: The Lancet Countdown dla zdrowia i zmiany klimatu** (ang. **2022 Report of The Lancet Countdown on Health and Climate Change**), który został opublikowany dzisiaj w *The Lancet* i ostrzega, że zdrowie ludzkości jest na łasce paliw kopalnych.
- Wszystkie poniższe dane dotyczą **Raportu dla Europy 2022 The Lancet Countdown dla zdrowia i zmiany klimatu: ku przyszłości odpornej na zmianę klimatu**. Dane i wnioski z globalnego raportu The Lancet Countdown znajdują się na stronie <https://www.lancetcountdown.org/>

Europa stoi obecnie w obliczu bezprecedensowych i nakładających się na siebie kryzysów, które są szkodliwe dla zdrowia ludzkiego i środków do życia, a także zagrażają zdolnościom adaptacyjnym do zmiany klimatu – wskazuje **Raport dla Europy 2022 (ang. 2022 Europe Report)**, który monitoruje powiązania między zdrowiem a zmianą klimatu w Europie. Nowy raport został opublikowany dzisiaj w czasopiśmie *The Lancet Public Health*. Jest to pierwsza publikacja niedawno rozpoczętej współpracy The *Lancet Countdown* w Europie (*Lancet Countdown Europe*), w której uczestniczy 44 europejskich naukowców.

„Odzwierciedlając podejście globalnego The *Lancet Countdown*, nasz pierwszy raport wskaźnikowy The *Lancet Countdown* w Europie (ang. *Lancet Countdown Europe*) śledzi wpływ zmiany klimatu na zdrowie odczuwany w całej Europie, a także dodatkowe korzyści zdrowotne działań na rzecz ochrony klimatu. Po najgorętszym zarejestrowanym lecie w historii Europy, kontynent budzi się i otwiera oczy na rzeczywistość ocieplającego się świata i tego, co to oznacza dla naszego zdrowia. Nasz raport podkreśla szeroko zakrojone skutki zdrowotne, które już są odczuwalne w całej Europie. Są to sygnały ostrzegawcze, że europejskie rządy, systemy opieki zdrowotnej i społeczności muszą pracować na rzecz przyszłości odpornej na zmianę klimatu” - mówi prof. Rachel Lowe, dyrektor programu The *Lancet Countdown* w Europie i profesor badań ICREA oraz lider zespołu ds. globalnej odporności zdrowotnej w Centrum Superkomputerowym w Barcelonie (BSC), Hiszpania.

Skutki zdrowotne opóźnionej dekarbonizacji

Kraje europejskie już teraz dostrzegają skutki zdrowotne zmiany klimatu odczuwane w postaci zwiększonego narażenia na ekstremalne zjawiska pogodowe i klimatyczne, zwiększonego ryzyka przenoszenia chorób zakaźnych, chorób związanych z upałami oraz zgonów spowodowanych narażeniem na zanieczyszczenie powietrza.

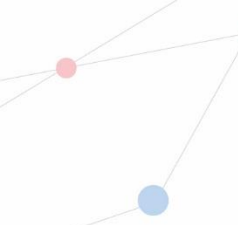
- *Między pierwszą a drugą dekadą XXI wieku (2000-2009 vs 2010-2019) narażenie na fale upałów wzrosło średnio o 57%, przy czym lokalnie wzrosło o ponad 250%.*
- *Śmiertelność związana z upałami wzrosła o 15 rocznych zgonów na milion mieszkańców na dekadę w latach 2000-2020.*
- *55% europejskich regionów NUTS2 (184/334) stanęło w obliczu ekstremalnych lub wyjątkowych suszy [ang. extreme or exceptional droughts] w sezonie letnim w latach 2011-2020, z czego jedna trzecia doświadczyła w ostatniej dekadzie (2011-2020) ponad 40% zjawisk suszy odnotowanych w ciągu 7 dekad (1950-2020).*
- *W Europie wzrasta dopasowanie klimatu do rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych, w tym dengi, malarii, non-cholerae Vibrio i wirusa Gorączki Zachodniego Nilu.*
- *W ciągu ostatnich 41 lat, ocieplenie klimatu spowodowało, że sezon kwitnienia głównych europejskich drzew mających znaczenie dla alergii (brzoza, olcha i drzewo oliwne) rozpoczyna się 10-20 dni wcześniej. Najbardziej znaczące zmiany wystąpiły w górach (np. Alpy, Bałkany, Góry Skandynawskie), gdzie sezon rozpoczyna się obecnie o ponad miesiąc wcześniej niż w latach 80-tych.*
- *Utrzymujący się poziom spalania paliw kopalnych doprowadził do 117 000 zgonów w 2020 r. z powodu narażenia na zanieczyszczenie powietrza drobnym pyłem zawieszonym (PM_{2,5}), przy czym głównym sprawcą był sektor transportu.*
- *59,9% (118/197) miast zgłosiło, że zmiana klimatu zagraża usługom ochrony zdrowia lub zdrowiu publicznemu, przy czym choroby związane z upałami zostały w największym stopniu wskazane jako zagrożenie dla zdrowia związane ze zmianą klimatu (wskazane przez 87 miast).*

„Europa historycznie była jednym z głównych sprawców kryzysu klimatycznego, narażając na ryzyko utraty życia i zdrowia ludzi w skali globalnej. Co ważne, wpływ ten jest odczuwany w nierówny sposób, co pogłębia zakorzenione nierówności między krajami i wewnątrz krajów. Opóźniona reakcja Europy oznacza, że ludzie coraz bardziej odczuwają skutki zdrowotne zmiany klimatu, tracąc jednocześnie bezpośrednie i pośrednie korzyści zdrowotne, jakie mogłyby przynieść ambitne działania na rzecz ochrony klimatu. Nasz raport podkreśla pilną potrzebę przyspieszenia działań zgodnie z celami klimatycznymi: wspieranie zdrowej, odpornej na zmianę klimatu przyszłości dla wszystkich ludzi” - mówi Kim van Daalen, główny autor raportu The Lancet Countdown w Europie i doktorant na Uniwersytecie w Cambridge.

Odniesienie do energetycznych i ekonomicznych wymiarów klimatu i zdrowia w Europie

Regiony europejskie odczuwają związane ze zdrowiem skutki gospodarcze zmiany klimatu, jednak Europa nadal jest uzależniona od energii o wysokiej emisyjności, a wiele krajów nadal dotuje paliwa kopalne.

- *W ciągu ostatniej dekady najwyższe straty gospodarcze spowodowane ekstremalnymi zjawiskami związanymi ze zmianą klimatu odnotowano w 2021 r., przy czym straty gospodarcze w wartościach bezwzględnych wyniosły 47 962 mln EUR. Zdecydowaną większość strat gospodarczych poniosły Niemcy: 30 280 mln EUR (63% całkowitych strat europejskich).*

-
- *Węgiel pozostaje znaczącym paliwem w europejskim miksie energetycznym, stanowiąc w 2020 r. 12% całkowitej podaży energii. Obecne tempo redukcji jest nie do pogodzenia z osiągnięciem zerowego zużycia netto do 2050 r.*
  - *Udział zeroemisyjnych całkowitych dostaw energii w Europie wynosi jedynie 21%, a udział odnawialnych źródeł energii w energii elektrycznej wynosi 17% w 2020 r., pomimo szybkiego wzrostu produkcji energii elektrycznej z wiatru w Danii, Irlandii i Zjednoczonym Królestwie oraz energii słonecznej w Niemczech, Grecji i Włoszech.*
  - *15 krajów zapewniało dopłaty netto do paliw kopalnych przekraczające miliard euro rocznie.*

„Pandemia COVID-19 niewątpliwie pokazała nam potrzebę ochrony zdrowia Europejczyków przed wstrząsami zdrowotnymi, ale teraz widzimy, że rosnący wpływ zmiany klimatu na zdrowie wywiera dodatkową presję na systemy opieki zdrowotnej zarówno w perspektywie krótko-, jak i długoterminowej. Aby zapewnić zdrową i odporną przyszłość, potrzebujemy zrównoważonych środowiskowo i odpornych na zmianę klimatu systemów opieki zdrowotnej, które zminimalizują obecne i przyszłe skutki zdrowotne zmiany klimatu, jednocześnie zmniejszając ryzyko przyszłych pandemii” - mówi prof. Maria Nillson, przewodnicząca The Lancet Countdown w Europie i profesor nauk o zdrowiu publicznym na Uniwersytecie Umeå w Szwecji.

Transformacyjna zmiana potrzebna dla utrzymania zdrowia ludzi

Pomimo niepokojących wskazań przedstawionych w niniejszym raporcie, wciąż istnieje możliwość transformacyjnej i szybkiej zmiany dzięki działaniom na rzecz ochrony klimatu ukierunkowanym na zdrowie.

- *Szacuje się, że w 2019 r. około 2,2 mln zgonów w Europie można przypisać niezrównoważonej diecie, co stanowi ponad jedną czwartą (26%) wszystkich zgonów wśród dorosłych. W latach 2010-2019 odsetek zgonów związanych z dietą zmniejszył się o 2%.*
- *Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych rośnie w tempie 16% rocznie i jeśli to tempo zostanie utrzymane, system energetyczny Europy może ulec niemal całkowitej dekarbonizacji w ciągu 10 lat.*

„W całym tegorocznym zestawieniu wyników badań The Lancet Countdown, możliwości ratowania życia i poprawy zdrowia publicznego są oczywiste. Przyspieszone działania będą chronić życie i dobrostan ludzi przed skutkami zmiany klimatu nie tylko w Europie, ale także w tych krajach, które historycznie w najmniejszym stopniu przyczyniły się do zmiany klimatu. Europa ma szansę stać się globalnym liderem w zakresie niskoemisyjnej, sprawiedliwej transformacji i może dziś zapewnić przyszłość, w której populacje na całym świecie nie tylko przetrwają, ale będą też rozwijać się w dobrobycie” - mówi dr Marina Romanello, dyrektor wykonawczy The Lancet Countdown i autorka raportu The Lancet Countdown w Europie.